

Justitiedepartementet

103 33 STOCKHOLM

Svar på remiss: En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54)

Umeå kommun vill först berömma initiativet till en parlamentarisk kommitté. Det finns ett behov av en bred politisk enighet kring hanteringen av en långsiktig och förutsägbar migrationspolitik.

Umeå kommun vill särskilt markera vikten av att verka för säkra och lagliga vägar till Sverige men förstår att Sveriges möjlighet att genom nationella åtgärder påverka detta är begränsat och står således bakom ett internationellt samarbete för att arbeta för att fler länder tar emot och ökar sitt mottagande av kvotflyktingar. Ett gemensamt europeiskt system för vidarebosättning och andra EU-initiativ är ett steg i rätt riktning för att skapa säkra och lagliga vägar.

Försörjningskravet är i grunden rimligt men Umeå kommun vill lyfta att det sätter den som kommer hit som anhörig i en beroendeställning till den som har försörjningskravet. Det skapar en social sårbarhet som man också kan lägga ett jämställdhetsperspektiv på. Den begränsade tid som finns för att få en egen försörjning kan också bli faktor som styr gruppen nyanlända till yrken med låga utbildningskrav och som kan leda till omständigheter som Sverige vill verka för att förhindra där t.ex. högutbildade akademiker arbetar inom yrken med låga utbildningskrav.

Umeå kommun har förståelse kring resonemanget om tidsbegränsning som huvudregel ur migrationsrättens perspektiv men vill ändå lyfta perspektivet att det riskerar att ge dåliga förutsättningar för kommunerna att jobba med hållbar integration. Många kommuner, Umeå inräknat, ser migrationen som ett välkommet bidrag till befolkningsökning och kompetensförsörjning på den lokala arbetsmarknaden. Stora resurser läggs på att integrera människor i kommunen, både när det gäller boendesocialt och inträde på arbetsmarknaden. I det arbetet blir tidsbegränsningen en ständigt närvarande osäkerhetsfaktor som riskerar att göra kommunens

investeringar i integrationsprocessen verkningslösa ur ett tillväxtperspektiv på lokal nivå. Långa tillfälliga uppehållstillstånd som låter människor leva i osäkerhet under många år ger dåliga förutsättningar för ett hållbart integrationsarbete och efterlevnaden av Barnkonventionen som numera också är lag.

Umeå kommun vill understryka att vi står bakom bedömningen att inte ändra lagstiftningen kring arbetstillstånd som får beviljas för skyddsbehövande som får tidsbegränsade uppehållstillstånd. I Umeå kommuns möte med nyanlända ser vi en stor vilja att arbeta och skapa ett självständigt liv.

I förslaget för ett permanent uppehållstillstånd krävs att den sökanden uppfyller kraven på kunskaper i svenska och samhällskunskap. Umeå kommun ställer sig frågande till hur detta ska bedömas och även kring hantering och bedömning av analfabeter och de som har kort eller ingen skolbakgrund. En vidare undran över hur människor med dyslexi och andra funktionsvariationer ska hanteras, räknas dessa till "synnerliga skäl" som föranleder undantag enligt kommitténs förslag? Det finns även problem utifrån kravet på "att försörja sig med hänsyn till utlänningens förväntade levnadssätt". Vad händer exempelvis om ett par med barn skiljer sig under tiden med tillfälligt uppehållstillstånd och kvinnan varit hemma och fött barn medan mannen utbildat sig och skaffat ett arbete som försörjer familjen? Hur blir det i förhållande till lagstiftning om barns rättigheter, jämställdhet och andra mål om social hållbarhet?

Hans Lindberg
kommunstyrelsens ordförande

Margaretha Alfredsson
stadsdirektör